Metody numeryczne

projekt 1. - MACD

1. Wstęp

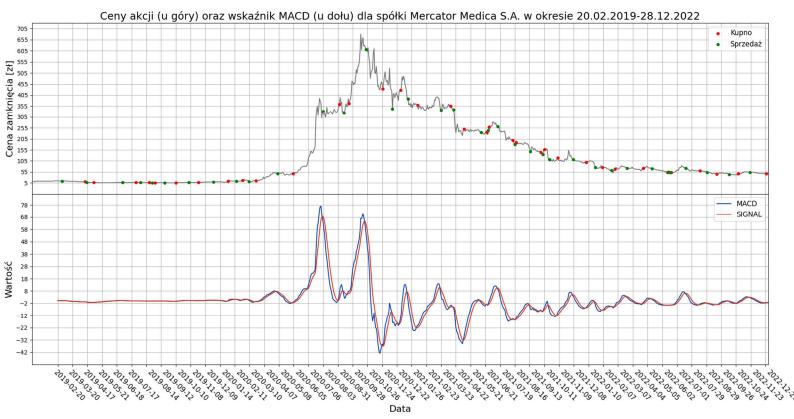
MACD (ang. *Moving Average Convergence / Divergence*) to wskaźnik analizy technicznej wykorzystywany do oceny zmian trendów cenowych na giełdzie. Stanowi jedno z najpopularniejszych narzędzi wykorzystywanych do tego celu.

Działanie wskaźnika opiera się na wykładniczych średnich kroczących (ang. *EMA*) i polega na badaniu zbieżności i rozbieżności między średnią krótko- i długoterminową z pewnych danych giełdowych. Przedstawiany jest w postaci dwóch wykresów:

- linii MACD różnicy między krótko- i długoterminową EMA,
- linii SIGNAL stanowiącej EMA (o pewnym okresie) z linii MACD.

Niniejszy projekt bada użyteczność omawianego wskaźnika do wyboru strategii obrotu akcjami spółki Mercator Medica S.A. Jako analizowane dane giełdowe przyjęto ceny zamknięcia w okresie 02.01.2019–28.12.2022 z interwałem dziennym. Okresy średnich krótko- i długoterminowej to odpowiednio 12 i 26 dni, natomiast okres EMA stanowiącej linię SIGNAL to 9 dni.

2. Wyznaczenie wskaźnika

Na powyższym rysunku przedstawione zostały ceny zamknięcia akcji spółki (u góry) oraz linie MACD i SIGNAL (u dołu). Te ostatnie mają początek 20.02.2019 r., co wynika z faktu, iż

wyznaczenie pierwszego punktu linii SIGNAL, z uwagi na stosowanie średniej kroczącej, wymaga znajomości wartości cen zamknięcia akcji z poprzednich 35 dni.

3. Strategia inwestycyjna

Dodatkowo na wykres cen naniesione są punkty odpowiadające dniom, w których należy kupować oraz sprzedawać akcje według następującej strategii:

- zakupu dokonuje się w pierwszym dniu po zaobserwowaniu przecięcia linii MACD przez linię
 SIGNAL od góry,
- sprzedaży dokonuje się w pierwszym dniu po zaobserwowaniu przecięcia linii MACD przez linię SIGNAL od dołu.

Za każdym razem kupuje się maksymalną możliwą liczbę akcji, a sprzedaje wszystkie aktualnie posiadane.

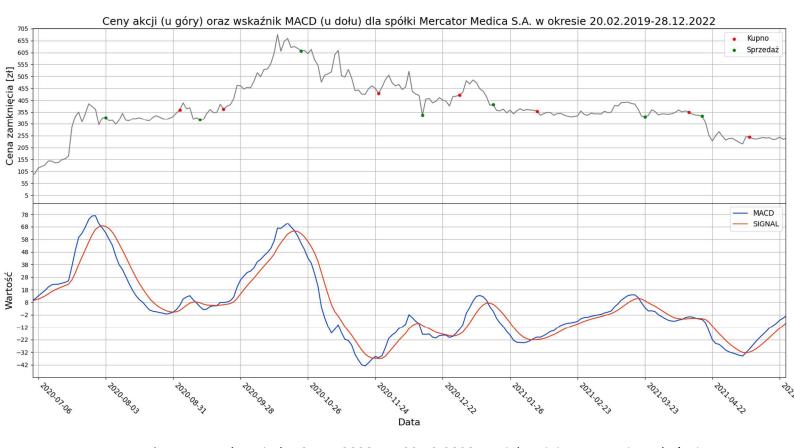
Zastosowanie takiego algorytmu w okresie 20.02.2019–28.12.2022 z początkowym kapitałem 1000 j. zakończyło się posiadaniem majątku składającego się z 1,76 j. oraz 106 akcji wartych w sumie 5037,12 j., a więc kapitałem o wartości 5038,88 j.

4. Ocena użyteczności MACD

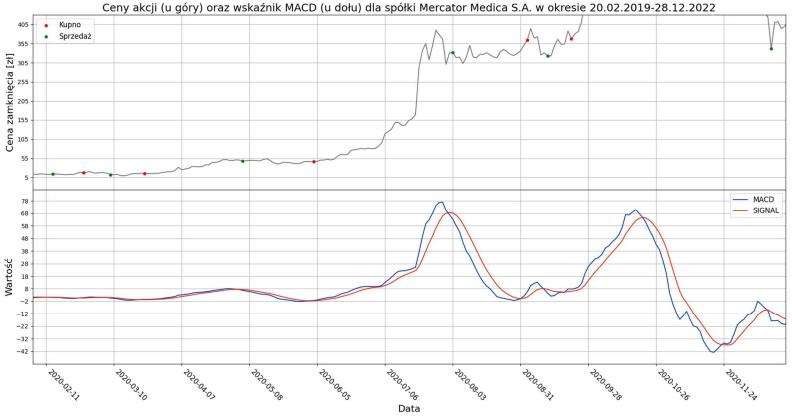
Widać zatem, iż wskaźnik MACD może stanowić pomocne narzędzie do wyboru strategii inwestowania na giełdzie. W analizowanym przypadku, zgodnie z oczekiwaniami, wskazywał (z pewną dokładnością) poprzez przecięcia linii dni, w których następowało odwrócenie trendu zmian cen akcji. Sygnały te były jednak w widoczny sposób opóźnione.

Przecięcia sugerujące zakup akcji pojawiały się kilka, kilkanaście dni po obserwowanym dołku cenowym. W sytuacji, gdy cena nie rosła gwałtownie natychmiast po osiągnięciu minimum, wskazywane kupno nie stanowiło istotnie niekorzystnej decyzji. W przeciwnym wypadku opóźnienie to mogło znacząca osłabić efektywność algorytmu. Analogicznie przecięcia sygnalizujące sprzedaż akcji obserwować można co najmniej kilka dni po wierzchołku cenowym. W przypadku powstania stromego zbocza opadającego bezpośrednio za nim mogło dojść do podjęcia decyzji o spieniężeniu portfela w sytuacji, gdy cena spadła znacząco. Zysk z transakcji był wówczas silnie osłabiony względem możliwego do osiągnięcia poprzez dokonanie sprzedaży w odpowiednim momencie.

Warto przyjrzeć się bliżej transakcjom, które dobrze obrazują powyższy problem.

Na powyższym rysunku między 24.11.2020 r. a 22.12.2022 r. miała miejsce sytuacja, w której sygnał otrzymany od wskaźnika MACD spowodował stratę. Transakcja kupna, mimo iż wykonana kilka dni po sygnalizowanym dołku cenowym została wykonana w momencie sprzyjającym. Cena akcji po niedługim wzroście powróciła bowiem do niższego poziomu. Inaczej jednak prezentuje się transakcja sprzedaży. MACD zasygnalizował pojawienie się wierzchołka na wykresie ceny zamknięcia, jednak ta w szybkim tempie opadła poniżej poziomu z momentu zakupu akcji.

Przykładowe działanie zapewniające wyraźny zysk przedstawione zostało na powyższej ilustracji. Około 05.06.2020 r. linia SIGNAL przecięła linię MACD od góry, generując sygnał do zakupu akcji. Cena utrzymywała się w otoczeniu tego dnia na podobnym poziomie, zatem omawiane opóźnienie nie spowodowało w tym przypadku istotnych niepożądanych efektów. Po wyraźnym wzroście zakończonym w przybliżeniu 2 miesiące po transakcji kupna wykres uformował wierzchołek, który po kilku dniach został wykryty przez wskaźnik MACD. Poskutkowało to wysłaniem sygnału do sprzedaży. Pomiędzy utworzeniem się wierzchołka na wykresie a sugestią wskaźnika cena akcji obniżyła się o ok. 50 j., jednak szczęśliwie w tym przypadku stanowiło to nie więcej niż $\frac{1}{6}$ różnicy jej poziomów między transakcjami.

5. Podsumowanie

W badanym przypadku potwierdziła się właściwość spóźnionego sygnalizowania przez wskaźnik MACD optymalnych momentów kupna i sprzedaży akcji. Narzędzie to może być pomocne przy wyborze strategii obrotu instrumentami finansowymi, których cena nie zmienia gwałtownie trendu po osiągnięciu ekstremów.